

Mælkeribruget i Danmark 1890.

Af Konsulent B. Bøggild.

Skal »Tidsskrift for Landøkonomi» give sine Læsere en Fremstilling af det danske Mælkeribrug i Landbrugs-aaret 1889-90, maa der først mindes om, at den stærke Udvikling af Andelsmælkeridriften i de foregaaende Aar er fortsat endnu i det sidst afsluttede Aar, og at denne store Virksomhed paalideligst maa belyses, som det i det følgende skal ske, ved statistiske Oplysninger om Landets samlede Ind- og Udførsel af Kraftfoderstoffer og Smør og Flæsk. Men til Belysning af Aarets Mælkeribrug kan Tidsskriftet endvidere, ligesom i de foregaaende Aar, fremlægge en bearbejdet Gjengivelse af 20—30 Gaardes Regnskaber over Mælkens Produktion og Anvendelse, og derved, at disse Gaarde for største Delen Aar efter Aar velvillig i Sagens Interesse indsende Uddrag og Resultater af deres Regnskaber, bliver en forholdsvis paalidelig Sammenligning af Aaret med de nærmest foregaaende mulig. samtidig med at den Omstændighed, at Gaardene ere af alle Størrelser og ere spredte over hele Landet, gjør det muligt at undgaa Ensidighed og opnaa en saa vidt muligt paa en Gang alsidig, korrekt og oplysende Fremstilling af Forholdene.

Aaret har ingenlunde været noget særlig godt Aar; men fremhæves skal det strax, at det sluttede i flere Henseender betydelig bedre, end der fra Begyndelsen af havde

været Grund til at vente. — Sommeren 1889 var i Begyndelsen saa tør, at særlig de Ejendomme, hvor Vaarsædens Lægning sker sildig, fik meget smaa og tildels mislykkede Afgrøder. Omsider i Slutningen af Juli kom Regnen, hvorved de afgnavede Græsmarker efterhaanden fik et frodigt Udseende. — Rodfrugterne fik, forsaavidt Spiringen ikke havde været altfor mangelfuld, stor Gavn af et langt og frugtbart Efteraar og gav nogle Steder som f. Ex. hos Korrespondent Nr. 13 en endog meget rig Afgrøde; men Kornhøsten blev tidlig og var gennemgaaende lille, ja nogle Steder som hos Nr. 9 og 12 for Vaarsædens Vedkommende nærmest at betegne som Misvæxt. Ganske naturligt var der derfor i Begyndelsen af August mange Steder stor Interesse for Saaning af »Eftergrøder«. Boghvede, Sennop, Stubroer ja endog Raps saaedes og kom snart i Væxt; men samtidig blev der en saadan Frodighed paa Græsmarkerne, at disse fuldtud kunde fylde Kvæget. Mejeristerne og Smørhandlerne fik kun faa Sorger paa Grund af ensidig Fodring med Sennop m. m. Enkelte Steder blev Smørret maaske nok ildesmagende, særlig af den grønne Raps; men for en stor Del kom Eftergrøderne kun til at tjene som Grøngjødning. — Paa Grund af den ringe Halmbeholdning bleve mange Steder kun de bedste Malkere bundne ind til sædvanlig Tid, medens Vinterkælvere, Goldkøer og Ungkvæg bleve gaende ude paa det rigelige Græs saavel i større som mindre Landbrug til langt ind i November. Derved blev der i Øjeblikket sparet paa Halmen, men Fremgangsmaaden viste sig dog som sædvanlig af tvivlsom Værd; thi trods det ret gunstige Vejr, kunde det vandede Græs ikke bevare Huldet, omend Vommen stadig fyldtes, — og uden Tvivl var den sene Indbinding for mange Køers Vedkommende en væsentlig Aarsag til en tarvelig Mælkeydelse efter Kælvingen.

I mange Egne reduceredes Besætningerne en Del af Frygt for Fodermangel. Saaledes benyttedes nogle Steder Lejligheden til at udrangere en Del af de daarligste Malkere, og særlig fra Jylland blev en ret anselig Mængde

Ungkvæg exporteret til Skotland og England. hvor der opnaaedes forholdsvis gode Priser endog for tarvelige og uanselige Dyr. — Fra Efteraaret af blev der sparet paa Halmen; til Strøelse anvendtes lidet eller intet, hvilket bevirkede, dels at Mælken nogle Steder kom i mere end almindelig uren Stand til Mælkeriet, og dels at Tørvestøelse tiltrak sig forøget Opmærksomhed. — Vinteren blev imidlertid nogenlunde mild, og der viste sig godt Forslag i Halmen, hvilket jo heldigvis i Reglen er Tilfældet, naar den kun er groet smaat til. Og endelig var det saa heldigt, at Foraaret kom tidlig.

Saadanne Forhold maa ganske naturlig give et forholdsvis tydeligt Udslag i en ringe Mælkemængde paa Gaarde, hvor der paa gammeldags Vis fodres sparsomt, saaledes som hos Korrespondenten Nr. 9. Kraftfoderet øgedes noget, men desuagtet malkede Køerne meget mindre end sædvanlig, fordi de ikke fik den Halm, de kunde æde. Nr. 26 havde derimod Halm og Hø i fornøden Mængde, og trods et Minimum af Kraftfoder opnaaede han omtrent den sædvanlige Mælkemængde. — Flere Korrespondenter meddele dels som Nr. 8: »der kjøbtes store Beholdninger i Særdeleshed af Klid«, og dels som Nr. 16: »man kan nøjes med meget lidt Halm, naar blot man giver dygtig Kjærne«; men skal man i synderlig Grad give mindre Halm og mere Kjærne end sædvanligt, bliver Mælkeproduktionen let temmelig dyr, og saa er det vistnok i nogle Tilfælde en mere økonomisk Fremgangsmaade at »sælge stærkt bort af Besætningen«, som Nr. 12 skriver, at han gjorde, og saa se at lægge mange Kalve til efter de bedste Køer, saa Besætningen ved samme Lejlighed kan gaa frem i Kvalitet. — Ikke mindst i de store Herregaardsbesætninger staar der adskillige Individuer, som Aar efter Aar undlade at betale Foderet og de øvrige Udgifter med Mælk og Smør i fornøden Mængde, og disses Fjærnelse maa ubetinget i og for sig betegnes som »en heldig Forretning«.

Som karakteristisk for Nutiden i Sammenligning med

Tiden blot for 5—10 Aar siden maa det Forhold nævnes, at i stort Omfang er Beskaffenheden af »nyindsatte Køer« forandret fra at have været »indkjøbte Kælvekøer« til at være »Kvier af eget Tillæg«. — Medens tidligere mange Herregaarde helt eller for en stor Del rekruterede Købesætningen ved Indkjøb for en Del fra Angel, men hovedsagelig fra mindre Landbrugere, er Indførsel Syd fra jo nu forbudt, og Bønderne ville i Reglen ikke nu som tidligere sælge alt, hvad de tillægge. De ville selv som Mælkeproducenter beholde de bedste unge Køer, og paa mange Egne er det næsten kun Udskud, der falbydes, — Køer, der maaske nok se ret godt ud, men som enten ere daarlige Malkere, eller som der paa anden Maade er noget i Vejen med. — Landets Kvægbestand i sin Helhed vil uden Tvivl i faa Aar forbedres betydelig ved denne bedre Vurdering af de bedste Køer, der nu i forøget Grad blive benyttede som Moderkøer; men for mange Herregaarde er det i hvert Fald i Øjeblikket ikke nogen Fordel, at de selv maa lægge saa meget Ungkvæg til, der tager Plads op i Stalden og hyppigst i de to første Aar malder mindre end fuldtudviklede Køer. — Af de 26 Korrespondenter, hvis Regnskaber angaaende Vinterfodringen og Udbyttet deraf ere sammenstillede i Tab. I, er der saaledes i det forløbne Aar indskudt 456 Kvier af eget Tillæg og kun 107 »Indkjøbte«, og blandt disse ere endda en Del Kvier. — Dette Forhold bevirker ikke alene, at Koantallet nogle Steder er mindre end tidligere, men endnu mere forarsages derved, at det gennemsnitlige Mælkeudbytte pr. Ko for hele Aaret bliver noget lille; men der kan dog være Haab om, at for mange Gaarde vil Rekruteringen ved eget Tillæg i Længden vise sig ret fordelagtig, blandt andet fordi, at de indkjøbte Køer ofte kaste »anden Kalv«, og uden Tvivl er ofte Tuberkulose og anden smitsom Sygdom bleven tilført Gaardene med de »nye Køer«.

Sundhedstilstanden har Landet over gjennemgaaende været ret tilfredsstillende. Kalvedødelighed er der vel klaget over hist og her, men den synes dog intetsteds at

Tab. I. Vinterfodringen

Mælkeriernes Nr.	Mælkeriernes Nr. i forrige Aars Beretning.	Koholdet.				Vinterfodret Antal Dage.	Opfodret pr. Ko.										
		Antal Køer.	pCt. Kælvere inden 1ste Januar.	pCt. nyindsatte Køer.	pCt. Kastere og Overløbere.		Pd. Rapskager.	Pd. Palmekager.	Pd. Klid.	Pd. andre Handelsfoderstoffer.	Pd. Korn.	Ialt Pd. Kraftfoder.	Pd. Kraftfoder pr. Dag.	Pd. Kløverbøg og Vikkehavrehø*).	Pd. Enghø*).	Pd. Runkelroer og Gulerødder**).	Td. Turnips og Rutabaga**).
1	1	108	42	19	9	216	23	66	453	113	175	830	3.9	1444	144	567	3556
2	2	76	47	26	»	188	109	»	500	168	523	1300	6.9	263	395	2577	»
3	3	119	89	18	8	242	207	121	960	78	358	1724	7.1	953	244	2114	286
4	4	145	36	17	12	202	172	62	359	69	803	1465	7.2	1159	166	3103	»
5	5	35.9	53	11	4	214	137	279	»	683	1378	6.4	268	1003	697	»	»
6	»	179	45	8	16	181	144	»	288	176	556	1164	6.4	»	1951	2416	»
7	»	145	59	12	10	212	235	73	947	257	61	1574	7.4	248	»	3724	552
8	»	70	49	13	10	201	»	»	256	27	84	367	1.8	771	1371	»	3886
9	9	160	44	13	20	175	»	»	75	»	463	538	3.0	»	1350	»	2000
10	»	50	58	12	»	206	140	»	260	280	240	920	4.5	360	720	6120	»
11	11	90	53	18	19	210	161	79	508	327	425	1500	7.1	778	»	5222	»
12	12	153	»	13	14	203	138	149	386	450	133	1256	6.0	1196	»	4287	»
13	13	145	52	26	11	212	344	415	688	597	87	2131	10.0	331	»	10304	676
14	14	83	51	22	16	190	161	135	225	297	389	1207	6.4	751	751	5963	266
15	15	209	51	25	22	202	81	84	594	351	52	1162	5.7	555	»	18	580†
16	16	78	40	9	15	188	113	»	353	»	795	1261	6.7	385	1026	»	1026
17	17	30	20	27	33	185	135	60	207	260	32	694	3.7	»	2177	8667	»
18	18	62	44	19	5	184	»	»	372	160	507	1039	5.6	97	1323	3484	»
19	19	31	55	19	10	198	73	57	370	146	345	991	5.0	495	495	»	»
20	20	47	60	11	17	181	128	»	836	327	273	1564	8.6	255	»	3064	936
21	21	180	48	36	18	205	103	158	649	228	17	1155	5.6	889	833	»	»
22	22	45	33	16	13	193	»	»	466	294	116	876	4.5	1778	533	6800	»
23	7	170	38	19	22	206	199	»	1100	207	275	1781	8.6	1253	118	2647	»
24	»	180	62	34	9	213	6	6	662	170	378	1222	5.7	1278	111	»	2778
25	8	140	51	14	15	216	137	»	469	166	647	1419	6.6	926	»	»	5000
26	10	272	35	15	15	193	»	»	»	»	173	173	0.9	569	1403	»	147†††

*) Et Læs Hø regnet til 1200 Pd., naar intet andet opgives, og en Givt til 5 Pd.

**) En Tønde Runkelroerer, Gulerødder og Rutabaga regnet til 180 Pd., en Tønde Turnips til 160 Pd.

†) For største Delen Sommerkælvere. Dette Vinterregnskab omfatter 8 Maanedes $\frac{1}{5}$ -1.

††) Regnskabet omfatter Tiden $\frac{1}{11}$ 89- $\frac{3}{2}$ 90 og $\frac{1}{15}$ - $\frac{31}{15}$ 90.

†††) Sukkerroeaaffald.

1889—90 paa 26 Gaarde.

Produceret pr. Ko.						Mælkeforbrug.		Pr. 100 Pd. opnaaet Pris for			Antal Kalve.		Mælkerisystem.
Pd. Mælk.	Pd. Smør.	Pd. frisk Ost.	Pd. Svin levende Vægt.	Solgt Pd. skummet Mælk.	Pd. sk. Mælk til Kalve og Husholdn.	til 1 Pd. Smør.	til 1 Pd. frisk Ost.	Smør.	Ost.	Svin.	Tillagt.	Fedet.	
2839	91	83	149	9	572	31.1	13.9	98.32	17.25	29.32*	23	5	Bøtter.
2175	69	76	89	71	260	28.5	14.1	100.40	16.00	31.60*	18	1	Vand og Is.
3652	126	24	22	142	1667	26.0	14.9	103.00	13.00	30.00*	34	»	Lavals Centrif.
2305	74	123	106	43	412	30.7	11.1	100.32	16.00	28.00	23	2	Is og Fade.
2762	96	89	101	21	1098	27.4	13.0	100.90	13.18	32.03*	11	»	Lav's K-Centrif.
3166	113	142	106	20	437	27.1	13.9	103.00	15.00	27.75	49	8	B. & W.'s Centrif.
2810	98	61	141	36	656	28.2	13.9	95.00	12.00	28.50*	30	»	Lavals Centrif.
1839	57	21	112	»	447	32.1	10.3	98.40	16.00	27.8	10	4	Bøtter.
935	30	»	98	3	569	30.3	»	100.00	16.00	27.00	32	»	Bøtter.
3028	103	20	74	38	960	27.3	12.4	97.60	22.50	26.50	6	10	Vand.
2969	92	77	138	9	724	31.5	13.2	101.20	17.30	31.23*	18	5	Email. Fade.
2571	86	79	»	103	866	27.8	13.6	102.03	14.50	»	37	3	B. & W.'s Centrif.
3389	135	128	200	2	451	25.1	14.5	103.50	14.50	27.00	27	»	B. & W.'s Centrif.
3405	»	»	»	»	»	26.7	13.8	100.50	11.43	28.59*	»	»	B. & W.'s Centrif.
2944	104	47	129	18	973	27.3	12.9	103.75	15.70	30.40*	62	»	B. & W.'s Centrif.
2423	77	101	103	»	597	30.9	12.2	99.18	16.50	31.00	12	»	Bøtter og Is.
3252	93	73	78	187	517	31.4	14.5	94.50	16.00	32.00*	15	»	Is.
2128	76	21	»	67	743	27.0	11.0	100.00	17.00	38.00**)	10	4	Is.
3016	103	59	81	»	1399	27.2	13.0	97.25	»	27.00	10	»	Fade og Is.
2486	88	82	118	193	386	27.4	12.0	108.30	13.20	30.10*	2	4	B. & W.'s Centrif.
2420	88	38	89	26	969	26.9	12.9	108.00	15.00	32.00*	47	2	K. & H.'s Centrif.
2222	75	»	143	»	489	29.5	»	98.24	»	28.30***)	6	»	Mælkekjærning.
2835	98	102	131	25	155	27.7	14.5	103.74	9.00	29.49*	31	2	B. & W.'s Centrif.
2885	107	21	163	35	823	26.8	12.9	98.70	»	29.10*	56	»	B. & W.'s Centrif.
2330	80	36	74	73	1286	27.9	16.6	102.00	15.00	30.00*	23	24	B. & W.'s Centrif
1231	37	7	59	3	382	30.7	17.1	101.00	16.00	30.00	52	»	Bøtter.

*) Gjennemsnitspris for hele Aaret.

**) Pris pr. 100 Pd. slagtet Vægt i Gjennemsnit for hele Aaret.

***) Gjennemsnitspris for $\frac{1}{8}$ 89— $\frac{3}{4}$ 90.

have været »ligefrem epidemisk«, og kun hos enkelte Korrespondenter som f. Ex. Nr. 1 meddeles den at have forvoldt større Tab. — Nr. 2 har havt nogle Kastningstilfælde, der trods en dygtig Dyrlæges Tilsyn ere tagne til i Antal. Som det ofte er Tilfældet, synes det tvivlsomt, hvorvidt Kastningen her er smitsom, eller hvorvidt de forskjellige Tilfælde skyldes en fælles, men ubekendt Aarsag.

Meget sandsynligt kan det jo være, at de fleste Tilfælde af saavel Kalvedødelighed og Kastning som Tuberkulose, Betændelser i Børen og Yveret o. s. v. og maaske ogsaa visse Smørfejl skyldes Mikroorganismer, som der »fredes om« i uheldig indrettede Stalde, der kun renses noget mangelfuldt og aldrig grundig rengjøres. Men derfor synes det mig dog at være en betænkelig Fremgangsmaade, som der foreslaas af en af Tidsskriftets jydsk Korrespondenter, at ville have Rensning af Stalde lovbefalet. — Ved en saadan Foranstaltning ligesom ved den forrige Aar paatænkte lovbefalede Ordning af Gulve, Vandafledningsforhold m. m. paa Mælkerierne kan man nemlig være aldeles sikker paa at paaføre Folk Udgifter, medens det er meget tvivlsomt, hvorvidt »sundere Forhold« virkelig ville blive opnaaede. Mere praktisk turde det være, om de mange Landboforeninger vilde søge belyst og bragt til almindelig Kundskab, hvor betydningsfuldt det er saavel for Kvægets Sundhed som for Mælkens Kvalitet, baade at Luften i Stalden stadig holdes frisk og ikke for varm, og at saavel Kostald som Kalverum m. m. grundig renses og kalkes mindst én Gang hver Sommer. Og dernæst var det maaske ønskeligt, om Dyrlægerne fremtidig mere end hidtil vilde skjænke Kostaldene størst mulig Intesse og, saa ofte Anledning indtræder, tilraade dels Forbedringer i Retning af Ventilation og Vandafløb, dels grundig Rengjøring og Desinfektion.

Korrespondent Nr. 11, der i de foregaaende Aar har været meget hjemsøgt af Kastning, skriver nu: »Køerne synes at volde mindre Kvaler end tidligere, hvorimod Mælkens Udnyttelse sidste Aar har voldt til Tider en Del

Besvær. Fra 1ste December til Køerne komme paa Græs, bruger jeg altid for megen Mælk til 1 Pd. Smør og har for meget Fedt i Skummetmælken (i December 0,82 pCt.) . . . Af forskjellige Grunde, blandt andet den i det sidste Par Aar gode Ostepris for »Ikke-Centrifugeost«, har jeg hidtil holdt mig tilbage fra Anskaffelsen af en Centrifuge, men blive Forholdene ikke bedre i Løbet af det nye Aar, maa jeg vistnok gjøre Forandring; — Kofoed & Haubergs har jeg ikke ret Tillid til, og nu fremkommer der efter Sigende snart en Forbedring af de Lavals, som jeg vil afvente.«

Ligeoverfor saadanne Udtalelser, der høres af og til, maa man stærkt opfordre til ikke alene at tage Hensyn til, hvad Centrifugeanlægget koster, men ogsaa til, hvor meget den daglige Driftsudgift i Mælkeriet vil stige. Man maa gjøre sig klar, at Centrifugen ingenlunde sikkert vil forbedre Smørrets Kvalitet, samtidig med at Mængden forøges, og der skal altid en vis Mængde Mælk til at bære de forøgede Driftsudgifter, saa det er ikke usandsynligt, at man enkelte Steder, hvor Centrifuge er anskaffet, hellere maatte have unødigt dette og enten være bleven staaende ved Bøtterne eller Isen, hvis Lokalerne vare nogenlunde formaalstjenlige, eller have indmeldt sig i det nærmeste Andelsmælkeri. — Formentlig oplysende er det saaledes, at f. Ex. Herregaarden Kokkedal i Hanherred, der for faa Aar siden fik indrettet et kostbart og godt Dampcentrifugemælkeri, nu er gaaet med til et for nogle Aar siden oprettet Andelsmælkeri, dannet af faa større Interessenter, fordi dette i Længden opnaar bedre Priser, end Herregaarden alene; — og dette Exempel er ingenlunde enestaaende. — Den nye Korrespondent Nr. 8. derimod, der boer noget afsides og hidtil har havt Bøttmælkeri med god Smørkvalitet, har i Sommer anskaffet en Kofoed & Haubergs Centrifuge, der tilfredsstillende drives ved et Par Stude — en forholdsvis billig Kraft.

Mælkerierne hos de 26 Korrespondenter repræsentere iøvrigt, som sidste Kolonne i Tab. 1 angiver, alle Mælkeri-

systemer — gamle holstenske Bøtter, Mælkekjærning, Fade, Vand, Is og Kombinationer deraf foruden Centrifuger af forskjellig Konstruktion fra Burmeister & Wain, de Laval og Kofoed & Hauberg. Netop Halvdelen af disse Mælkerier have anvendt Centrifuger, og dette Forhold stemmer vistnok ret godt med det gjennemsnitlige Forhold i Landets forskjellige Egne, — at Halvdelen af de Gaarde, der endnu have eget selvstændigt Mælkeri, vedblivende anvende Bøtter, Fade, Vand, Is eller Mælkekjærning eller Kombinationer deraf.

Tab. I belyser endvidere ret fyldig, hvor forskjellig saavel Mælkeforbruget til ét Pund Smør som Smørprisen kunne stille sig. Hvem der af disse Tal vilde søge at uddrage Oplysninger, dels om, ved hvilke Mælkerisystemer der vindes mest Smør af Mælken, og dels, ved hvilket System den højeste Smørpris naas, vil ikke kunne komme til paalidelige Resultater. — Af Tallene turde det derimod ret tydelig fremgaa, at Mælken paa de forskjellige Gaarde kan være af meget variabel Fedme; — man sammenligne saaledes Nr. 10, 18 og 19 dels med Nr. 1, 8, 11 og 17 og dels med Nr. 7, 22 og 25; de sidste synes at have noget tynd Mælk, og hos dem vil det rimeligvis ikke være vanskeligt ved Undersøgelsen af de enkelte Køers Mælk at paapege nogle med saa fedtfattig Mælk, at de af den Grund burde udsættes. — Angaaende den opnaaede Smørpris maa der mindes om, dels at det er en Gjennemsnitspris, hvis Størrelse afhænger af, hvorvidt den største Smørmængde falder sammen med den højeste Pris eller ikke, og dels at Smørprisen ingenlunde udelukkende er afhængig af Kvaliteten, men tillige af Produktionens Størrelse og de lokale Afsætningsforhold, i hvilken Henseende det ogsaa er karakteristisk, at Nr. 17, 19 og 22 have maattet nøjes med smaa Priser. — Hos Nr. 7 og tildels ogsaa Nr. 1 skyldes den forholdsvis lave Pris derimod utilfredsstillende Kvalitet, som man længe havde ondt ved at faa forbedret.

Ligesaa forskjellige som Mælkerisystemerne ere hos

Korrespondenterne, ligesaa forskjellig er Fodringen hos dem, og saaledes bør det tildels vistnok længe vedblive at være. Hvor der er udstrakte tarvelige Græsgange, der skulle udnyttes ved løs Drift, dér vil en kostbar Vinterfodring med Anvendelse af meget Kraftfoder vanskelig kunne blive rentabel, i hvert Fald ikke med mindre der i stor Udstrækning skeer Omsætning af Køerne, og med Nutidens Priser paa Kælvekøer i Sammenligning med Fedekvæg er denne altid en risikabel Sag. — For fornuftig Vurdering af Tallene i Tab. I om Foderet »opfodret per Ko» maa det naturligvis erindres, for det første, at Halmen ikke er medtagen i Regnskabet, og deraf have Køerne hos de fleste Korrespondenter med Undtagelse af Nr. 9 faaet nogenlunde, hvad de vilde æde, selv om man har maattet omgaaes sparsommelig dermed, og for det andet, at Tallene ere Gjennemsnitstal for hele Besætningen, hvilket sidste særlig har Betydning for Kraftfoderets Vedkommende, idet dette jo fortrinsvis er fortæret af de tidligkælvende og bedst malkende Køer. — Med de forholdsvis høje Priser paa Kraftfoder i Sammenligning med Mælkeriprodukter viser det sig mere og mere, at Kraftfoderet bør anvendes i Forhold til Mælkeydelsen, og hvor der er Hø og Rodfrugter i nogenlunde Mængde, vil særlig det førstnævnte vanskelig blive betalt ved Siden af meget Kraftfoder, medmindre Køerne ere særlig fortrinlige Malkere.

I Tab. II A er der paa sædvanlig Vis forsøgt at fremsætte en Opgjørelse af Mælkeudbyttet i Forhold til Vinterfodringen med Kraftfoder, Hø og Rodfrugter. — Reduktionen til Kraftfoderenheder er ligesom sidste Aar skeet ved følgende Forholdstal:

100 Pd. Kraftfoder	= 100.	Beregn. Værdi af 100 Pd.	= Kr. 5,00.
— Kløverhø	= 40.	Do. do.	= — 2,00.
— Enghø	= 25.	Do. do.	= — 1,25.
— Gulerødder			
og Runkelroer	= 10.	Do. do.	= — 0,50.
— Turnips			
og Rutabaga	= 8.	Do. do.	= — 0,40.
— Sukkerroeffald	= 8.	Do. do.	= — 0,40.
— Kartoffler	= 25.	Do. do.	= — 1,25.

Tabel II a. Vinterfodringen 1889—90.

Mælkeriernes Nr.	pCt. Kælvore inden 1ste Januar.	Opfodret pr. Ko af beregnede Kraftfoderenheder.										Foderets Værdi i Kr.	Pd. Mælk pr. Ko.	100 Pd. Mælk kostet at producere.					
		Kraftfoder.		Kløver og Vikkehavrehø.	Engbø.	Runkelroer og Gulerødder.	Turnips og Rutabaga.	Ialt.	I Gjenneomsnit pr. Dag af		1889—90.			1888—89.	1887—88.	1886—87.	1885—86.	1884—85.	
		Kraftfoder.	hele Foderet.																
1	42	830	578	36	57	284	1785	3,9	8,3	89,71	2839	3,16	2,11	2,83	3,03	4,10	4,68		
2	47	1300	105	99	258	»	1762	6,9	9,4	90,28	2175	4,16	5,90	4,29	4,64	4,86	8,02		
3	89	1724	381	61	211	23	2400	7,1	10,0	124,14	3652	3,40	3,82	6,50	—	—	—		
4	36	1465	464	42	310	»	2281	7,2	11,3	117,49	2305	5,10	5,34	4,50	—	—	—		
5	53	1378	107	251	70	»	1806	6,4	8,4	93,04	2762	3,37	3,08	3,17	3,38	4,05	4,98		
6	45	1164	»	488	242	»	1894	6,4	10,5	97,58	3166	3,08	—	4,35	3,48	3,63	—		
7	59	1574	99	»	372	44	2089	7,4	9,9	109,15	2810	3,88	—	—	—	—	—		
8	49	367	308	343	»	311	1329	1,8	6,3	66,45	1839	3,61	—	—	—	—	—		
9	44	538	»	338	»	160	1036	3,0	5,9	51,80	935	5,55	3,12	—	—	—	—		
10	58	920	144	180	612	»	1856	4,5	9,0	95,60	3028	3,16	—	2,54	2,11	2,76	4,26		
11	53	1500	311	»	522	»	2333	7,1	11,1	119,87	2969	4,04	3,60	4,02	4,26	—	—		
12	—	1256	478	»	429	»	2163	6,0	10,7	110,91	2571	4,31	5,36	5,12	4,28	—	—		
13	52	2131	132	»	1030	54	3347	10,0	15,8	174,23	3389	5,14	5,50	3,54	4,08	—	—		
14	51	1207	300	188	596	21	2312	6,4	12,1	118,82	3405	3,49	4,12	3,47	3,57	3,72	6,01		
15	51	1162	222	»	2464	1850	5,7	9,2	94,12	2944	3,20	3,50	3,65	—	—	—			
16	40	1261	154	257	»	82	1754	6,7	9,3	89,96	2423	3,71	3,01	2,88	3,40	4,52	5,32		
17	20	694	»	544	867	»	2105	3,7	11,4	107,95	3252	3,32	3,12	3,50	3,60	2,25	4,09		
18	44	1039	39	331	348	»	1757	5,6	9,6	87,85	2128	4,13	4,78	4,16	5,02	—	—		
19	55	991	198	124	»	»	1313	5,0	6,7	67,11	3016	2,24	3,04	3,54	2,39	2,93	3,10		
20	60	1564	102	»	306	75	2047	8,6	11,3	104,91	2486	4,22	3,76	3,88	3,79	4,36	6,34		
21	48	1155	356	208	»	»	1719	5,6	8,4	88,01	2420	3,66	5,76	5,25	4,90	—	—		
22	33	876	711	133	680	»	2400	4,5	12,4	120,00	2222	5,14	4,20	5,70	—	—	—		
23	38	1781	501	30	265	»	2577	8,6	12,5	133,07	2835	4,69	5,72	—	—	—	—		
24	62	1222	511	28	»	222	1983	5,7	9,3	99,27	2885	3,44	—	—	—	—	—		
25	51	1419	370	»	400	»	2189	6,6	10,1	112,19	2330	4,81	4,31	—	—	—	—		
26	35	173	228	351	»	118	870	0,9	4,5	43,50	1231	3,53	4,14	—	—	—	—		

Tabel II b.

Mælkeriernes Nr.	Aargang.	pCt. Kælvere inden 1ste Januar.	Pd. Kraftfoder daglig pr. Ko.	Ialt Pd. Foder daglig pr. Ko.	Mælkeudbytte i Pd. pr. Ko.	Mælkens Produktionspris Ø. pr. Pd.	Mælkeriernes Nr.	Aargang.	pCt. Kælvere inden 1ste Januar.	Pd. Kraftfoder daglig pr. Ko.	Ialt Pd. Foder daglig pr. Ko.	Mælkeudbytte i Pd. pr. Ko.	Mælkens Produktionspris Ø. pr. Pd.
1	1887-88	52	4.7	7.9	3007	2.83	15	1887-88	57	5.8	11.3	2834	3.55
	88-89	55	3.8	5.3	3024	2.11		88-89	54	6.0	9.3	2920	3.50
	89-90	42	3.9	8.3	2839	3.16		89-90	51	5.7	9.2	2944	3.20
2	1887-88	49	7.1	11.4	2998	4.29	16	1887-88	40	5.1	7.0	2469	2.68
	88-89	45	8.8	12.9	2263	5.90		88-89	37	5.3	7.6	2572	3.01
	89-90	47	6.9	9.4	2175	4.15		89-90	40	6.7	9.3	2423	3.71
3	1887-88	—	8.0	15.2	2851	6.50	17	1887-88	—	3.4	12.4	3656	3.50
	88-89	—	6.3	10.0	3463	3.82		88-89	52	4.1	11.5	3736	3.12
	89-90	89	7.1	10.0	3652	3.40		89-90	20	3.7	11.4	3252	3.32
4	1887-88	37	7.1	11.5	2844	4.50	18	1887-88	47	5.3	10.8	2812	4.16
	88-89	37	8.5	12.6	2493	5.34		88-89	41	5.9	11.6	2596	4.78
	89-90	36	7.2	11.3	2305	5.10		89-90	44	5.6	9.6	2128	4.13
5	1887-88	47	6.6	7.7	2736	3.17	19	1887-88	—	5.7	10.6	3579	3.54
	88-89	59	6.5	7.7	2892	3.08		88-89	53	6.2	10.5	2967	3.64
	89-90	53	6.4	8.4	2762	3.37		89-90	55	5.0	6.7	3016	2.24
6	1887-88	45	5.0	12.5	2644	4.35	20	1887-88	46	8.6	11.1	2679	3.88
	89-90	45	6.4	10.5	3166	3.08		88-89	54	9.5	10.9	2629	3.76
	9	1888-89	41	2.7	4.3	1329		3.12	89-90	60	8.6	11.3	2486
10	89-90	44	3.0	5.9	935	5.55	21	1887-88	—	6.3	13.8	2858	5.25
	1887-88	78	6.4	8.5	3583	2.54		88-89	45	4.2	10.1	1970	5.76
	89-90	58	4.5	9.0	3028	3.16		89-90	48	5.6	8.4	2420	3.66
11	1887-88	52	6.4	9.8	3316	4.02	22	1887-88	—	6.1	13.4	2512	5.70
	88-89	57	7.6	9.8	3048	3.60		88-89	33	3.9	10.0	2491	4.20
	89-90	53	7.1	11.1	2969	4.04		89-90	33	4.5	12.4	2222	5.44
12	1887-88	32	4.7	9.3	1888	5.42	23	1887-88	34	5.7	11.5	2154	5.72
	88-89	24	7.6	10.9	2046	5.36		89-90	38	8.6	12.5	2835	4.69
	89-90	—	6.0	10.7	2571	4.31		1888-89	57	6.4	9.1	2436	4.31
13	1887-88	48	4.5	11.0	3307	3.54	25	89-90	51	6.6	10.1	2330	4.81
	88-89	61	10.6	15.2	3689	5.50		1888-89	35	1.5	5.5	1270	4.14
	89-90	52	10.0	15.8	3389	5.14		1889-90	35	0.9	4.5	1231	3.53
14	1887-88	61	6.0	11.5	3750	3.47	26	1887-88	61	6.0	11.5	3750	3.47
	88-89	50	7.4	11.4	3018	4.12		88-89	50	7.4	11.4	3018	4.12
	89-90	51	6.4	12.1	3405	3.49		89-90	51	6.4	12.1	3405	3.49

Og et Pund beregnet Kraftfoder er sat til 5 Øre pr. Pd., idet dog Rapskagerne som langt dyrere end Hovedmængden af de andre til Malkekøerne anvendte Foderstoffer ere satte til 7 Øre pr. Pd., med hvilken Pris den største Del af dem maa antages at være bleven betalt.

Resultaterne fra Tab. II a ere for de tre sidste Aar sammenstillede i Tab. II b dels for at sammenligne Aarsudbyttet med de tilsvarende foregaaende for samme Kvæghold og dels for muligvis at blive opmærksom paa eventuelle særlig dyre eller billige Produktioner, og ikke mindst kan det have Betydning at blive opmærksom paa mulige Fejlgreb, for at saadanne kunne blive undgaaede i kommende Aar og maaske tjene andre Kvægholdere til Belæring om, hvorledes man ikke skal bære sig ad.

Af Tab. II b fremgaaer det, at for flere af Korrespondenterne have Køerne været mindre mælkeydende i Vinteren 1889—90 end de to nærmest foregaaende. I flere Tilfælde særlig i Jylland skyldtes dette utvivlsomt for en Del Halmmangel og sildig Indbinding, hvilket ikke alene gjælder Nr. 9, men vistnok ogsaa Nr. 1 og Nr. 16 foruden nogle af Gaardene med røde Køer. — I nogle Tilfælde som f. Ex. hos Nr. 10 og Nr. 17 kan det lavere Mælkeudbytte muligvis mest hidrøre fra sildigere Kælving, idet mange færre Køer end tidligere Aar have kælvvet før Nytaar. — Hos Nr. 25, hvor jeg havde Lejlighed til at se Forholdene paa Stedet nogle Dage i Januar Maaned, maa jeg nærmest antage, at det nedadgaaende økonomiske Udbytte skyldes Mangel paa tilstrækkelig Klassificering af Køerne efter Mælkeudbytte, hvorved rimeligvis de bedste Malkere fik noget mindre og de daarligste en Del mere, end de kunde omsætte. — For Nr. 22 synes Regnskaberne at vise, at Køerne let faa et større Foder, end de kunne omsætte, og særlig turde det være et Spørgsmaal, om de kunne udnytte et saa stort Kvantum Hø ved Siden af Rodfrugterne og Kraftfoderet; indeholde sidstnævnte omtrent fornøden Næring, kan der jo være Mulighed for, at en Del af Høet ligesaa godt kunde have været

erstattet af Halm, — eller der kunde med Fordel have været sparet noget mere paa Kraftfoderet. — Særlig relativt godt Resultat synes det mig, at Nr. 12 har naaet trods den der herskende store Halmmangel. Det er en Besætning af fynske Køer, som der kun i faa Aar er arbejdet fremad med, og som utvivlsomt i de to nærmest foregaaende Aar har fortæret mere Kraftfoder, end den har kunnet betale. Besætningen er nu efterhaanden forbedret betydelig, og efterat der som ovenfor nævnt i Efteraaret paa Grund af Fodermangel udsattes et stort Antal af de mindst gode Køer, viser Resten et meget mere heldigt Gjennemsnitstal, der giver Haab om, at der snart vil kunne naaes en tilfredsstillende Mælkemængde for det ret rigelige Foder.

Et stort Gode var det, at Foraaret kom saa tidlig. Det er altid dyrt at fodre Tidligkælverne i April og Maj Maaned, fordi de skulle have uforholdsmæssig meget Kraftfoder, dersom man vil holde Mælkeydelsen oppe; men dertil kom iaar mange Steder Halmmanglen, som gjorde Folk meget længselsfulde efter Foraarsgræsningen. Denne kom saa usædvanlig tidlig, at meget Kvæg kom ud i Slutningen af April og Begyndelsen af Maj. Nr. 9 skriver: »Køerne kom paa Græs den 28de April, da Foderbeholdningen trods anvendt Sparsommelighed den Dag slap op; heldigvis var Vejret godt, da de kom ud, og Græsset var mod Sædvane efter et mildt og fugtigt Foraar nogenlunde passende til Udbinding; det var en Fornøjelse at se, hvor hurtigt Køerne efter at være komne paa Græs kom til deres sædvanlige Huld og Velvære.«

Græsningen var imidlertid ikke alene usædvanlig tidlig, den var ogsaa usædvanlig rigelig de fleste Steder hele Sommeren igjennem. Tab. III indeholder den sædvanlige Sammenstilling af de fra Korrespondenterne modtagne Talangivelser om Sommerfodringen og Mælkeriudbyttet. Af tredje Talrække fremgaaer det, at adskillige Gaarde med velfodrede og omhyggelig plejede Besætninger havde Køerne paa Græs i 160—170 Dage; og der blev anvendt meget

mindre Kraftfoder end almindeligt, medens Mælkeudbyttet dog de fleste Steder var større end det foregaaende Aar. — Mange Gaarde, der pleje at anvende delvis Sommerstaldfodring undlode iaar dette paa Grund af, som Nr. 25 skriver, den usædvanlig rigelige Græsning. De fleste Steder blev der avlet forholdsvis store Mængder Agerhø, — ofte fordi Kvæget ikke kunde fortære Græsset fra de Arealer, der vare bestemte til Aftøjring.

Smørproduktionen gik om Foraaret og i Begyndelsen af Sommeren meget godt, men senere blev det mange Steder mere vanskeligt at tilfredsstille Smørhandlerne, der vare nødsagede til at være nøjeseende med Kvaliteten, ikke mindst fordi alle andre smørproducerende Lande ogsaa havde frodig Sommer med stort Mælkeudbytte, saa Markedet overfyldtes mere og mere, eftersom Høsten nærmede sig. — Ikke mindre end 7 af de 26 Gaarde havde for lidt Is, og meget værre var det paa Andels- og Fællesmælkerierne. Hvert Aar viser det sig, at allerede i August er der mange Mælkerier, der savne Is, og Mejerister og Mejersker svare saa i mange Tilfælde til Smørhandlernes Bemærkninger om Tilbagegang i Smørrets Kvalitet, at Isen er sluppen op, og de haabe snart at faa køligt Vejr eller lignende. — Nr. 11 skriver: »Ifjor satte jeg ny Overdel i mit Ishus og var da sparsommelig og anvendte Granlægter med Tang bagved istedetfor den tidligere Bræddewæg, der var raadden. Denne Forandring har bevirket større Svind end ellers, saa Isen slap op i August, og maatte jeg efter den Tid anvende gammel hollandsk Methode med Afkøling først og derefter Opsining i Fade og et Mælkeforbrug indtil 32 Pd. til 1 Pd. Smør«. — Her er det muligvis Tangen, der har givet Varme, og slige »Uheld« kunne jo af og til indtræde; men langt oftere er Forholdet simpelthen det, at man har samlet for lidt Is eller Sne, medens Tiden var, og senere maa fortryde sin Ubetænksomhed eller Sendrægtighed.

De nu i over to Aar af Overassistent Lunde udførte Forsøg angaaende Sød mælks og Flødes Pasteurisering

ere i Aarets Løb blevne overførte til mange større Mælkerier, særlig med mangelfuld Smørkvalitet, hvor dels Lunde dels de lokale Mælkerikonsulenter have indført Flødens Pasteurisering strax efter Skumning. Gjennemgaaende ere interessante og gode Resultater opnaaede; men flere Steder viste det sig, at Fremgangsmaaden efter nogen Tids Forløb maatte opgives paa Grund af Ismangel, og Smørret faldt da i Reglen tilbage til den mangelfulde Kvalitet. — Disse Erfaringer opfordre derfor i højeste Grad til saavel for Flødeafsætningen som for Smørrets Kvalitets Skyld altid saa vidt muligt at sørge for at have rigelig Is til Raadighed.

Tab. IV giver en Oversigt over Korrespondenternes Udbytte af skummet Mælk, Osteproduktion og Svinehold. — Salg af skummet Mælk, der maa medtages for Fuldstændighedens Skyld, spiller for Flertallet af Gaardene en underordnet Rolle. — Forbruget til Kalve og Husholdning har derimod en større om end noget variabel Betydning. Dels er Kalvetillæget, om end almindeligt, dog noget variabelt i Forhold til Koantallet, og dels er der stor Forskjel fra Gaard til Gaard paa Mængden af Mælk, der gives til den enkelte Kalv, og paa Mængden af Mælk, der anvendes i Husholdningen, som Deputat, til Føl o. s. v.

Osteproduktionen har i de fleste Egne af Landet været ret gunstig stillet. Efterspørgslen har været forholdsvis noget større end i de foregaaende Aar, og derfor har det mange Steder været muligt at hæve Prisen en Del, og hvad der næsten har lige saa stor Betydning — man har kunnet undgaa at ligge med store Beholdninger og at lide det derved uundgaaelige betydelige Tab og Svind. — Centrifugeost ere mange Steder betalte med 12—15 Øre pr. Pd., og for Produktioner fra Ismælkerier opnaaedes der i Efteraaret 20 Øre og derover. — Denne Prisstigning bevirkede, at enkelte Andelsmælkerier toge under Overvejelse at lægge an paa Osteproduktion i stor Stil, hvilket imidlertid maa betragtes som et tvivlsomt Foretagende, ikke mindst naar der sees hen til Løsheden i de derværende

Tab. III. Sommerfodring og

Mælkeriernes Nr.	Koholdets Størrelse.	Antal Græsdage.	Produktion pr. Ko.						Mælkeforbrug til 1 Pd.		Salgspris pr. 100 Pd.			
			Pd. Mælk.	Pd. Smør.	Pd. Ost.	Pd. Svin.	Skummet Mælk anvendt til		Smør.	frisk Ost.	Smør.	Ost.	Svin.	Skummet Mælk.
							Salg Pd.	Kalve og Husholdning.						
1	104	152	1720	60	70	149	5	333	28.4	12.6	93.04	17.25	29.32	—
2	80	152	2115	73	76	88	66	286	28.0	14.6	83.90	18.70	31.60	1.62
3	119	123	1918	62	41	21	80	679	28.0	15.3	84.15	13.00	30.00	1.25
4	140	164	2373	74	124	38	54	201	31.3	12.2	85.50	16.00	31.00	1.50
5	32.4	151	2627	87	132	101	27	506	29.2	13.4	83.70	13.18	32.03	1.50
6	201	—*)	2354	89	54	86	20	362	25.3	13.8	89.00	15.00	31.00	0.75
7	145	85	1910	76	61	140	73	233	25.0	15.1	80.10	11.70	28.50	1.00
8	70	166	1799	60	46	101	»	130	29.5	13.7	81.10	17.00	31.60	—
9	160	183	1469	45	47	145	3	169	—	16.2	86.00	16.00	30.00	2.00
10	50	157	2022	60	»	74	28	460	32.4	—	91.30	22.00	27.00	2.00
11	81	120	1942	64	66	137	4	354	30.0	12.2	84.37	20.20	31.23	2.00
12	153	153	2444	82	80	—	147	714	27.5	13.5	87.80	14.50	—	1.00
13	145	65	2494	99	76	119	16	148	25.5	14.9	88.25	13.00	35.00	1.50
14	83	170	2407	—	—	—	—	—	26.7	13.8	85.30	11.43	28.59	1.50
15	195	115	2244	79	79	128	20	320	27.6	12.6	91.79	16.50†)	30.40	1.50
16	73	155	1630	55	78	103	»	236	28.9	11.9	79.93	16.50	32.00	2.00
17	28	158	1957	58	42	78	199	471	32.0	15.1	81.10	16.00	32.00	2.00
18	60	169	2018	77	44	—	99	437	25.9	10.7	89.00	19.00	38.00**)	1.50
19	31	158	2123	68	53	80	»	742	28.0	13.0	76.50	—	29.75	—
20	47	47	2567	90	50	117	208	545	27.1	12.8	94.00	13.10	30.10	1.50
21	200	—	2247	83	57	88	27	845	26.0	13.3	88.00	15.00	32.00	1.25
22	40	172	2315	83	»	143	»	400	27.9	—	84.93	—	28.30	—
23	170	105	1985	79	83	131	20	137	23.6	13.7	90.43	12.00	29.49	1.50
24	175	150	1936	73	47	163	337	406	26.5	12.5	84.38	—	29.10	1.00
25	140	168	2034	71	67	74	80	429	27.7	16.2	84.00	13.00	30.00	1.00
26	266	176	1726	57	44	76	3	273	30.0	14.5	87.00	19.00	32.00	2.00

*) Besætningen blev indbunden den 2den Oktober. Regnskabet omfatter Tiden $\frac{1}{5}$ — $\frac{31}{10}$.

***) Pris pr. 100 Pd. slagtet Vægt.

†) En Del Sødsmøksost er solgt til 59 Øre pr. Pd. efter Vægten i København.

Mælkeriudbytte paa 26 Gaarde i 1890.

Foder pr. Ko.				Mælkerisystem.	Anmærkning.	Sommeren 1889.	
Pd. Kraftfoder.	Pd. Kløverhø.	Pd. Enghø.	Td. Ld. Græsareal.			Pd. Mælkeudbytte pr. Ko.	Mælkeforbrug til 1 Pd. Smøt.
80	96	96	0.6	Bøtter og Is $^{10}/_6 - ^{1}/_9$.	60 Køer bleve indbundne $^{5}/_{10}$, 44 - $^{20}/_{10}$.	1662	29.4
»	»	»	0.7	Vand og Is.	Mange Køer kastede.	2071	27.5
377	115	»	0.7	Lavals Centrifuge	Tilsk. af Kraftf. p. Marken.	1704	28.1
»	»	»	1.2	Is og Fade.	Køerne kom p. Græs 6. Maj.	1778	30.2
»	»	c. 1	»	Lavals K-Centrifuge.	—	2067	29.4
302	»	551**)	c. 0.5	B. & W.'s Centrifuge.	Der var altid nogle Køer paa Stald.	—	—
236	69	»	c. 1.2	Lav.'s Turb.-separator.	Staldfodret $^{15}/_5$ og $^{19}/_7$.	—	—
»	»	»	c. 1.3	Bøtter.	$^{1}/_9$ indført K. & H.'s Centrifuge trukken af Stude.	1317	28.7
»	»	»	1.4	Bøtter og Is.	Køerne k. p. Græs 28. Apr.*)	—	—
»	»	c. 0.7	»	Vand.	Køerne k. p. Græs 10. Maj.	1614	27.8
176	125	»	c. 0.7	Is og Fade.	Stldf. $^{30}/_6 - ^{8}/_8$ o. delv. $^{8}/_9 - ^{10}/_{10}$.	2509	28.2
377	»	»	c. 1	B. & W.'s Centrifuge.	Staldfodret $^{20}/_5 - ^{8}/_6$.	—	—
582	»	»	c. 1	B. & W.'s Centrifuge.	Staldf. $^{1}/_5 - ^{25}/_7$ og $^{1}/_{10} - ^{31}/_{10}$.	1491	25.6
315	37	37	c. 0.8	B. & W.'s Centrifuge.	Regnskabet omfatter $^{1}/_{10} - ^{21}/_{10}$ 89 og $^{29}/_4 - ^{1}/_{10}$ 90.	2077	27.1
339	»	»	c. 1.3	B. & W.'s Centrifuge.	Staldfodret $^{1}/_6 - ^{20}/_{17}$.	2496	26.4
89	»	137	c. 1.2	Is og Bøtter.	Køerne kom p. Græs 8. Maj.	1585	30.1
166	»	536	c. 0.7	Is (24 Timer).	—	2948	31.3
»	166	125	c. 0.6	Is og Bøtter.	Lidt Natf. i 14 Dg. $^{14}/_{10} - ^{29}/_{10}$.	1794	26.1
»	»	170	1.4	Fade og Is.	Delvis Staldfodring $^{3}/_7 - ^{20}/_7$.	1942	28.2
427	»	»	c. 0.5	B. & W.'s Centrifuge.	Delvis Sommerstaldfod.	2636	27.5
21	32	16	c. 0.5	K. & H.'s Centrifuge.	Besætn. indbunden $^{1}/_{10}$.	1995	26.0
»	»	»	0.9	Mælkekjærning.	Køerne kom p. Græs 2. Maj.	2019	26.7
»	177	»	0.8	B. & W.'s Centrifuge.	Staldf. $^{31}/_6 - ^{11}/_6$ og $^{24}/_6 - ^{25}/_7$.	2664	24.4
»	»	»	—	B. & W.'s Centrifuge.	Rigelig Græsning.	—	—
»	»	»	0.8	B. & W.'s Centrifuge.	Usædv. rigelig Græsning.	1804	27.5
»	»	»	c. 1	Bøtter.	—	1593	30.8

*) Fodermangel paa Grund af daarlig Høst 1889.

**) Heri medregnet nogle Runkelroer.

Arbejdsforhold; thi Osteproduktionen vil nødvendiggjøre ret kostbare Lokaler og stiller store Fordringer til Personalets Duelighed, Paalidelighed og Stadighed; og meget snart kan der blive Overproduktion igjen saaledes som for faa Aar siden, saa at Udgifter og meget Arbejde vil være spildt.

Svineholdet er for Flertallet af Korrespondenterne af stigende Betydning, og saaledes er det utvivlsomt ogsaa hos Flertallet af baade større og mindre Landbrugere. — Hos de danske Landmænd er der for Tiden en almindelig Lyst til at opfodre den hjemmeavlede Sæd, og det gjenføres mange Steder saaledes, at Havren anvendes til Heste og Køer, hvilke sidste tillige faa den største Del af Blandsæden, medens Svinene faa en betydelig Mængde Byg og Rug foruden Smaasæd af enhver Art, Kartoffler, Runkelroer, Gulerødder, Turnips, Grønt og saa meget Mælkeriffald, der kan skaffes tilveje. Denne Ordning med stort Svinehold og Produktion af Slagterisvin har faaet et kraftigt Stød fremad ved Docent Fjords Forsøg, hvorved det er konstateret, at Rug er lige saa godt et Svinefoder som Byg, at der kun skal to Pd. Valle til at erstatte ét Pund Mælk, og at Svinene formaa at betale Rodfrugter med en særdeles tilfredsstillende Tilvæxt af god Kvalitet. — Disse Forsøgs hurtige Efterlignelse i Praxis fremskyndedes uden Tvivl meget ved, at de samtidig udførtes i forskellige Egne af Landet og paa de enkelte Forsøgsgaarde strax adoperedes i den daglige Drift med fortrinlig Fordel.

Som Exempler fra et Par af Gaardene kan nævnes, at Nr. 12 meddeler at have haft en Indtægt af ca. 14,000 Kroner af en Svinebesætning, der har fortæret Rug, Byg, Blandsæd, Klid, Majs og Hampfrokager for 7129 Kr. — Og Nr. 23 skriver: »Svineholdet har betalt sig glimrende; Kraftfoderet, Rug, Byg, Blandsæd og Majs havde en Værdi af 6497 Kr.; der er i Aaret kjøbt Grise for c. 1600 Kr., som omtrent afbalanceres med Svinestaldens Levering til Husholdningen (5070 Pd. Svin levende Vægt). Der er solgt 298 Stk. Svin af levende Vægt 52804 Pd. for

Tab. IV. Udbytte af skummet Mælk, Svinehold og Osteproduktion 1889—90.

Mælkeriernes Nr.	Svineholdet.						Sk. Mælk pr. Ko.		Osteproduktion pr. Ko.		Udbytte pr. Ko af Svin, Ostogskummet Mælk.		
	Solgt Grise pr. Ko. Kr.	Solgt og forbrugt Fedesvin pr. Ko (levende Vægt).			Kraftfoder til Svin pr. Ko.		Ialt med Fradrag af Kraftfoderets Værdi.	Salg Kr.	Til Kalve og Husholdningsbrug Kr.*)	Pd. frisk Ost.	Kr.**)	Ialt Kr.	Med Fradrag af Svinenes Kraftfoder Kr.
		Forbrug Pd.	Solgt Pd	Kr.	Pd.	Kr.							
1	5.02	17	281	86.76	700	35.00	56.78	0.14	9.05	153	23.81	124.78	89.78
2	3.03	50	127	55.93	477	23.85	35.11	2.22	5.46	152	22.58	89.22	65.37
3	13.82	—	43	12.90	194	9.70	17.02	2.77	23.46	65	7.15	60.10	50.40
4	4.17	28	116	41.44	620	31.00	14.63	1.46	6.13	247	35.52	88.74	57.74
5	3.03	58	144	65.02	638	31.90	36.15	0.72	16.04	221	23.92	108.73	72.58
6	>	6	186	56.08	749	37.45	18.63	0.30	7.99	196	23.55	87.92	50.47
7	>	—	281	80.09	966	48.30	31.79	1.09	8.89	122	11.76	101.83	53.53
8	1.29	24	188	63.06	386	19.30	45.05	>	5.77	67	9.90	80.02	60.72
9	1.63	29	214	69.96	456	22.80	48.79	0.12	7.38	47	6.08	85.17	62.37
10	7.20	12	136	39.62	500	25.60	21.82	1.32	14.20	20	3.24	65.58	40.58
11	>	23	252	85.88	872	43.60	42.28	0.26	10.88	143	21.60	118.68	75.31
12	7.35	—	—	83.58	932	46.60	44.33	2.50	15.80	159	17.69	126.32	80.08
13	*	21	297	95.65	1159	57.95	37.70	0.27	5.99	304	38.36	140.27	82.32
14	—	—	—	76.27	—	46.26	30.01	0.75	20.40	195	18.15	115.57	69.32
15	0.13	8	249	78.13	1094	54.70	23.56	0.57	12.93	126	23.95	115.71	61.01
16	6.62	17	189	64.89	735	36.75	34.76	>	8.33	179	26.57	106.41	69.66
17	>	>	156	49.92	307	15.35	34.57	7.72	9.88	115	16.48	84.00	68.65
18	18.49	—	—	42.89	364	18.20	43.18	2.49	11.80	65	9.36	85.03	66.83
19	>	61	100	45.72	181	9.05	36.67	—	21.41	112	18.18	85.31	76.26
20	>	37	198	70.74	731	36.55	34.19	6.02	9.31	132	15.59	101.66	65.11
21	1.56	18	159	56.64	260	13.00	45.20	0.66	18.14	95	12.75	89.75	76.75
22	11.55	24	262	80.94	792	39.60	52.89	—	8.89	>	>	101.38	61.78
23	>	7	255	77.65	735	36.75	40.90	0.68	2.92	185	17.28	98.53	61.78
24	>	—	292	86.62	—	36.60	50.02	3.72	12.79	68	10.98	113.61	77.01
25	>	19	129	44.40	500	25.00	19.40	1.53	17.15	103	11.20	74.28	49.28
26	1.13	26	109	42.02	—	13.20	29.95	0.12	6.55	51	7.79	57.61	44.41

*) Den skummede Mælk beregnes til 1 Øre pr. Pd.

**) Hvor Ostens Svind ej er opgivet, er beregnet 10 pCt. for frisk og 20 pCt. for lagret Ost. Og, hvor Osteprisen ej er opgivet, er den beregnet til 18 Øre pr. Pd.

15375,04 Kr., og Gaardens Mælkeri har til Svinestalden leveret 292536 Pd. Centrifugemælk, 144881 Pd. Kjerne-mælk og 146640 Pd. Valle.

Som belyst i Tab. I og III bleve Svinene bedre betalte i Sommerhalvaaret end om Vinteren, og dette vil vel nok i Hovedsagen gjentage sig hvert Aar; men i Beretningsaaaret skyldtes de stigende Priser dog utvivlsomt for en Del den Omstændighed, at Tyskland om Vinteren var lukket for Svinene, og at der om Foraaret »paa visse Betingelser« aabnedes for levende Svin, der i Løbet af Sommeren førtes Syd paa i anselig Mængde. — Der er nu anlagt mange flere Slagterier, end der i Øjeblikket er nødvendig, og det baade private og Andelsslagterier. Saaledes synes f. Ex. Ringsted, Kjøge og Odder Andelsslagterier at have kunnet være undværede; og det store private Slagteri i Skive, der blev anlagt 1889 af et Hamborger-Firma, har indstillet Slagtningen, medens Ejeren har overtaget Forhandlingen af Produktionen fra to nye Andelsslagterier i Hjørring og Aalborg Amter. — Med den nu tilladte om end toldpligtige Indførsel i Tyskland faaer Exporten til England af levende Svin kun underordnet Betydning, og Slagterierne ere efterhaanden gaaede over til at drive Export af levende Svin til Tyskland ved Siden af Produktion af Bacon fortrinsvis for England. Kyndig Sortering af de enkelte Dyr efter Størrelse og Kvalitet muliggjør derved Tilfredsstillelse af Kundernes Fordringer og Opnaaelse af forholdsvis gode Priser.

Efterfølgende Tabel viser, at Exporten af Flæsk er aftagen c. 7 Mill. Pd. i Sammenligning med det foregaaende Aar. Det samme Forhold belyses for en Del ogsaa ved statistiske Oplysninger fra England, — vor største Modtager af Flæsk. — Tabellen om vor Netto-Udførsel af Flæsk stemmer ikke med den tilsvarende Tabel i tidligere Hæfter, hvor Tallene som omtalt vare for høje. Nu menes samtlige Fejl at være rettede og Tallene at være rigtige.

Netto-Udførsel af

	levende Svin.	Flask.
1880—81.....	229,000 Stk.	3,937,000 Pd.
81—82.....	248,000 —	9,254,000 —
82—83.....	312,000 —	11,979,000 —
83—84.....	310,000 —	25,907,000 —
84—85.....	189,000 —	19,200,000 —
85—86.....	193,000 —	19,900,000 —
86—87.....	249,000 —	28,000,000 —
87—88.....	60,378 —	59,800,000 —
88—89.....	21,530 —	65,400,000 —
89—90.....	64,737 —	58,600,000 —

Indførslen til Storbritanien

Bacon fra	1890	1889	1888	1890	1889	1888
	Cwts a 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts a 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Cwts a 101 $\frac{1}{2}$ d. Pd.	Værdi i Pd. St.	Værdi i Pd. St.	Værdi i Pd. St.
Danmark.....	465866	575304	521173	1.334096	1.639753	1.374659
Tyskland.....	1390	63639	253016	3459	184659	666599
Forenede Stater	2.934465	2.547643	1.865130	4.890992	4.810458	3.852961
Andre Lande...	388849	311558	215217	749514	652337	498740
Ialt.....	3.790570	3.498144	2.854536	6.978061	7.287207	6.392959

Af de 64737 Svin, der ere udførte levende, ere de 52012 exporterede i det sidste Kvartal, Juli—September, hvilket tyder paa, at Exporten til Tyskland snart igjen vil kunne faa den store Betydning, som den havde, forinden Svinesygdommen foranledigede, at der blev lukket. Den tyske Told synes ikke at skade de danske Produ-

Tab. V. Mælkeriernes

Mælkeriernes Nr.	Koholdets Størrelse.	Opfodret til Køer og Svin alt reduceret til Pd. Kraftfoder.										Produceret pr. Ko.					
		Køerne.					Svinene.		Ialt Værdi. Kr. Ø.	Pd. Mælk.	Pd. Smør.	Pd. Ost.	Sk. Mælk anv. Pd. til		Pd. Svin.		
		Pd. Kraft- foder.	Pd. Hø, Roer etc.	Ialt Pd.	Værdi. Kr. Ø.	Værdi. Kr. Ø.	Pd. Kraft- foder.	Værdi. Kr. Ø.					Salg.	Kalve og stutsholding.			
									Antal Dage.*)								
1	106	369	910	1017	1927	96. ₈₁	700	35. ₀₀	131. ₈₁	4559	151	153	14	905	298		
2	78	342	1300	462	1762	90. ₂₈	477	23. ₈₅	114. ₁₃	4290	142	152	137	546	177		
3	119	365	2101	722	2823	145. ₂₉	194	9. ₇₀	155. ₁₉	5570	188	65	222	2346	43		
4	142 ₅	366	1465	816	2281	117. ₄₀	620	31. ₀₀	148. ₄₀	4678	148	247	97	613	144		
5	34 ₄	362	1378	428	1806	93. ₀₄	638	31. ₀₀	124. ₀₄	5389	183	221	48	1604	202		
6	190	365	1466	868	2334	119. ₅₈	749	37. ₄₅	157. ₀₃	5520	202	196	40	799	192		
7	145	363	1810	543	2353	122. ₃₅	966	48. ₃₀	170. ₀₅	4720	174	122	109	889	281		
8	70	367	367	962	1329	66. ₄₅	386	19. ₃₀	85. ₇₅	3638	117	67	>	577	212		
9	160	358	538	498	1036	51. ₈₀	456	22. ₈₀	74. ₀₀	2404	75	47	6	738	243		
10	50	365	920	936	1856	95. ₆₀	500	25. ₀₀	120. ₀₀	5050	163	20	66	1420	148		
11	85 ₅	368	1676	883	2559	131. ₁₇	872	43. ₀₀	174. ₇₇	4911	156	143	13	1088	275		
12	153	375	1633	907	2540	129. ₇₆	932	46. ₆₀	176. ₃₆	5015	168	159	250	1580	—		
13	145	365	2713	1216	3929	203. ₃₃	1159	57. ₀₅	261. ₂₈	5883	234	304	18	599	318		
14	83	369	1522	1129	2651	105. ₇₇	—	46. ₂₆	182. ₀₃	5812	200	—	—	2040	—		
15	202	367	1501	688	2189	111. ₀₇	1094	54. ₇₆	165. ₇₇	5188	183	126	38	1293	257		
16	75 ₅	344	1350	527	1877	96. ₁₁	735	36. ₇₅	132. ₈₆	4053	132	179	>	833	206		
17	29	344	860	1545	2405	122. ₉₅	307	15. ₃₅	138. ₃₀	5209	151	115	386	988	156		
18	61	355	1039	815	1854	92. ₇₀	364	18. ₂₀	110. ₀₀	4146	153	65	166	1180	—		
19	31	358	991	365	1356	69. ₂₆	181	9. ₀₅	78. ₃₁	5139	171	112	>	2141	161		
20	47	365	1991	483	2474	126. ₂₆	731	36. ₅₅	162. ₈₁	5053	178	132	401	931	235		
21	190	367	1176	581	1757	89. ₉₁	260	13. ₀₀	102. ₉₁	4667	171	95	53	1814	177		
22	42 ₅	366	876	1524	2400	120. ₀₀	792	39. ₆₀	159. ₆₀	4537	158	>	>	889	286		
23	170	355	1781	867	2648	136. ₆₂	735	36. ₇₅	173. ₃₇	4820	177	185	45	292	262		
24	177 ₅	363	1222	761	1983	99. ₂₇	—	36. ₆₀	135. ₈₇	4821	180	68	372	1229	326		
25	140	385	1419	770	2189	112. ₁₉	500	25. ₀₀	137. ₁₉	4364	151	103	153	1715	148		
26	269	370	173	697	870	43. ₅₀	—	13. ₂₀	56. ₇₀	2957	94	51	6	655	135		

*) »Antal Dage« vedkommer ikke Produktionen, men kun Fodringsen, og hvor intet er angivet, er der regnet fra Indbindingsdag til Indbindingsdag.

Aarsregnskab.

Produktets Værdi.				Produktionsværdien med Fradrag af Foderets Værdi.	Kvægrace.	Skumningssystem.	Tillagt og fedet Antal Kalve.
Smør.	Kr. Ø.	Sød Mælk ej anvendt til Sauer- og Osteproduktion à 5 Ø. pr. Pd.	Svin, Ost og skummet Mælk. Kr. Ø.				
			Ialt Værdi. Kr. Ø.				
145. ²⁰	1. ⁸⁰	124. ⁷⁸	271. ⁸⁷	140. ⁰⁶	Jydsk.	Bøtter og Is.	28
130. ⁵³	15. ⁰⁰	89. ²²	234. ⁷⁵	120. ⁶²	Nordslesvigsk.	Vand og Is.	20
181. ⁹⁵	24. ⁴⁰	60. ¹⁰	266. ⁴⁵	111. ²⁶	Rødt dansk Malkekævg	Lavals Centrifuge.	34
137. ⁵¹	4. ⁵⁵	88. ⁷⁴	230. ⁸⁰	82. ³¹	Rødt dansk Malkekævg	Is og Fade.	26
169. ⁶⁸	10. ¹⁵	108. ⁷³	288. ⁵⁶	163. ⁶²	Blandet Race.	Lavals Centrifuge.	11
195. ⁶⁰	9. ⁸⁰	87. ⁰²	293. ³²	136. ²⁹	Rødt dansk Malkekævg	B. & W.s Centrifuge.	93
153. ⁹⁸	3. ¹⁵	101. ⁸³	258. ⁹⁶	88. ³¹	Blandet Angler.	Lavals Turbineseperator	32
104. ⁷⁵	1. ⁸⁰	80. ⁰²	186. ⁰⁷	100. ³²	Jydsk.	Bøtter ¹ / ₉ K. & H.s Cent.	14
68. ⁷⁰	—	85. ¹⁷	153. ⁸⁷	79. ²⁷	Jydsk.	Bøtter og Is.	32
155. ³¹	12. ⁷⁵	65. ⁵⁸	233. ⁶⁴	113. ⁶⁴	Angler.	Vand.	24
146. ⁵⁰	5. ⁴⁵	118. ⁶⁸	270. ⁶³	95. ⁸⁶	Rødt dansk Malkekævg	Is og Fade.	23
159. ⁷⁵	18. ⁷⁰	126. ⁹²	305. ³⁷	129. ⁶¹	Rødt dansk Malkekævg	B. & W.s Centrifuge.	40
227. ¹⁰	—	140. ²⁷	367. ³⁷	106. ⁰⁹	Rødt dansk Malkekævg	B. & W.s og L.s Cent.	27
187. ⁴⁰	23. ⁹⁰	115. ⁵⁷	326. ⁸⁷	144. ⁸⁴	Angler.	B. & W.s Centrifuge.	—
180. ⁴¹	7. ⁷⁰	115. ⁷¹	303. ⁸²	138. ⁰⁵	Rødt dansk Malkekævg	B. & W.s Centrifuge.	106
120. ³³	5. ²⁰	106. ⁴¹	231. ⁹⁴	99. ⁰⁸	Jydsk.	Bøtter og Is.	12
134. ⁹³	21. ⁹⁰	84. ⁰⁰	240. ⁸³	102. ⁵³	Hollandsk.	Is 24 Timer.	15
144. ⁵³	4. ⁹⁵	85. ⁰³	234. ⁵¹	123. ⁶¹	Rødt dansk Malkekævg	Is og Bøtter.	17
152. ¹⁹	19. ⁵⁵	85. ³¹	257. ⁰⁵	178. ⁷⁴	Ayrshire.	Fade og Is.	14
179. ⁹⁰	8. ⁸⁵	101. ⁶⁶	290. ⁴¹	127. ⁶⁰	Rødt dansk Malkekævg	B. & W.s Centrifuge.	14
168. ⁰⁸	7. ⁴⁵	89. ⁷⁵	265. ²⁸	162. ³⁷	Angler og Ostfriser	Kofoeds Centrifuge.	57
144. ¹⁷	1. ⁷⁵	101. ³⁸	247. ⁸⁰	87. ⁷⁰	Rødt dansk Malkekævg	Mælkekjærning.	6
173. ¹¹	11. ³⁵	98. ⁵³	282. ⁹⁹	109. ⁶²	Rødt dansk Malkekævg	B. & W.s Centrifuge.	33
167. ²¹	1. ²⁰	113. ⁶¹	282. ⁰²	146. ¹⁵	Jydsk.	B. & W.s Centrifuge.	56
141. ²⁴	9. ¹⁵	74. ²⁸	224. ⁶⁷	87. ⁴⁸	Angler.	B. & W.s Centrifuge.	47
86. ⁹⁶	5. ⁸⁰	57. ⁶¹	150. ³⁷	93. ⁶⁷	Jydsk.	Bøtter.	80

center, — det er de tyske Forbrugere, der kommer til at betale den.

Da det i Foraaret begyndte at blive muligt under visse Indskrænkninger at sende Svin til Tyskland, blev der mange Steder her i Landet en livlig Efterspørgsel efter Grise, der betaltes 4 Uger gamle med 14—16 Kr. Stykket, og Prisen holdt sig ualmindelig høj hele Forsommeren igjennem, — vel tildels fordi at Prangere opkjøbte Fedesvin til at levere henimod Høst til 35—36 Øre pr. Pd. levende Vægt paa nærmeste Jærnbane-station.

For Svineslagterierne kan den gjenaabnede Export til Tyskland jo være en betænkelig Sag, og blandt Landmændene var det en almindelig Anskuelse, at det var den, det skyldtes, at en af de største Slagteriejere i Sommer søgte at faa alle danske Slagterier samlede til et Selskab under en fælles Ledelse. Denne Tanke viste det sig imidlertid umuligt at gennemføre, hvorimod der er blevet en vis Samvirken mellem Flertallet af Andelsslagterierne, der paa et enkelt nær ere gaaede over til at betale Slagterisvinene efter slagtet Vægt istedetfor efter levende Vægt, — ikke mindst fordi det ved de af Docent Fjord ledede Forsøg var godtgjort, at Betaling og Bedømmelse efter Slagtningen kan være langt mere retfærdig og paalidelig, end medens Dyret er levende, saaledes at Producenterne ved Betalingen efter selve Flæskets Vægt og Kvalitet formentlig maa ansføres til Produktion af bedste Vare, der i Længden maa antages at være mest fordelagtig.

I Tab. V ere Mælkeriernes Aarsregnskaber sammenstillede. Først ere Værdierne af Kraftfoderet, Høet og Rodfrugterne anførte, som Kørne og Svinene have fortæret, dernæst er opført Produktionens Størrelse pr. Ko af Mælk, Smør, Ost og Svin, hvorefter Produktionens Værdi er udregnet efter de paa de respektive Produktionssteder virkelig opnaaede Priser, og endelig ere Tallene udregnede, som staa i Rubrikken »Produktionens Værdi med Fradrag af Foderets Værdi«, idet der med »Foderet« kun er taget Hensyn til det forannævnte af Køer og Svin

fortærede Kraftfoder, Hø og Rodfrugter, men ikke til Værdien af Halm og Græs; og de fundne Tal maa alt-saa være de forskellige Korrespondenters gennem én Ko indvundne Betaling for Halm og Græs, efter at der, forsaavidt Gjødningen lades ude af Betragtningen, maa tænkes fradraget Udgifterne til Kvægets Pasning, Malkningen, Mælkens Behandling, Forrentning og Vedligeholdelse af Bygninger, Inventar og selve Besætningen, om hvilke forskellige Poster det er vanskeligt eller umuligt at faa blot tilnærmelsesvis rigtige Værdiangivelser fra Flertallet af danske Landmænd.

Ligeoverfor denne Opgjørelse kan der jo gjøres mange Indvendinger, og særlig er det ofte blevet anført, at Regnskaberne intet oplyse om Kvægholdets Rentabilitet, naar Halm og Græsning ikke ere medregnede som Udgiftsposter; — men ligeoverfor denne Paastand maa det hævdes, at der ikke er mere Grund til at inddrage Halm og Græs end de andre ovenfor nævnte Udgiftsposter i Regnskabet, og at der som væsentlig Hindring for at gjøre det maa anføres dels Vanskeligheden ved at faa paalidelige Angivelser af Mængden og dels, at selve Værdien i Forhold til Mængde og Kvalitet kun vil blive »et rent Skjøn«. Ved at sætte f. Ex. en Græsdag til 50 Øre, Halm til 1 Øre eller 1,5 Øre pr. Pd. og Gødningen ligeledes til en eller anden selv nok saa velvalgt »Værdi« bliver Regnskabet dog kun et, »konstrueret Tankeexperiment« og utvivlsomt af langt mindre Paalidelighed end det foreliggende, hvor man har søgt at holde sig til Opgjørelsen af de Udgifter og Indtægter, der virkelig have fundet eller kunde have fundet Sted, og Omsætningen af de Foderstoffer, der ere Gjenstand for en nogenlunde nøjagtig Maaling.

Et Par af Korrespondenterne, nemlig Nr. 11 og 17 gjøre iaar velvillig den Bemærkning, at Besætningernes Kjødproduktion helst maatte inddrages i Regnskabet som Udbyttet af Foderet ved Siden af Mælkeproduktionen; — Nr. 17 skriver »Hollænderne begynde som Kvier paa 800

Pd. og ende som Køer paa 1400 Pd. — ofte kan Tilvæksten være henimod 100 Pd. aarlig foruden Mælke­mængden« — og videre — »samtidig med det angivne Mælkeudbytte er af hele Besætningen, som altid vejes ved Udbinding og Indbinding, produceret c. 3000 Pd. Kjød af det anvendte Foder.« — Nr. 11 skriver: »Jeg maa endnu tilføje, at 5 Fedekøers Kvalitetsforbedring, 414 Kr. samt 5 Fedekalves Værdi (÷ deres Værdi ved Fødselen) 150 Kr. bør egentlig lægges til den for det anførte Kraft­foder ydede Godtgjørelse.« Hvorfor skulle de malkende Fedekøer med i Regnskabet? Det giver et betydeligt Ar­bejde at skille malkende og ikke malkende Fedekøers Foder ad.

Hertil maa svares, at Kalvene tages der kun Hensyn til i Pengeregnskabet forsaavidt den Mælk, de fortære, maa regnes til Indtægt for Mælkeriet (Sødmælk 5 Øre pr. Pd. og Skummetmælk 1 Øre pr. Pd.). Spædekalvene lades derimod ude af Betragtning ligesom det af Fedekalve udover Mælken fortærede Foder. — Og hvad dernæst Kjødproduktionen angaaer, turde det være et tvivle samt Fremskridt at inddrage den i Regnskabet; thi som Helhed ere Udsætterne fra Malkebesætningerne ikke saa meget værd som Indskuddet, hvad enten dette er ind­kjøbte Kælvkøer eller Kvier af eget Tillæg. En Del In­divider falde af som meget lidet værdifulde, og selv om der finder Malkning og Fedning Sted samtidig, er det med de senere Aars Priser meget sjældent, at »en Ud­ sætter kan sætte en Kælveko i sit Sted og give Penge ved Siden af«. I Tidsskriftets Mælkeriregnskaber er der hidtil hverken taget Hensyn til Indskuddets Pris eller Værdien af Spædekalve og Udsættere; — jeg har tænkt mig, at disse Poster gjennemsnitlig omtrent kunne hæve hinanden som Udgift og Indtægt. — Saalænge Køerne give Mælk, maa de betragtes som Malkekøer, og Foderet, som forøger Mælke­mængden, maa medregnes. Fedning af gode Udsættere maa derimod betragtes som Mælkeriregn­skabet uvedkommende saavel som Fedning af Tyre og

Kvier, der ikke ere blevne med Kalv. Nøjagtigere vil Regnskabsopgjørelserne vanskelig kunne faaes for Flertallet af Korrespondenternes Vedkommende. — Enkelte, som f. Ex. Nr. 15, medregne ganske vist ikke de malkende Fedekøers Foder; men han angiver da tillige nøjagtig den fra dem erholdte Mælkemængde, der fradrages den samlede Mælkemængde, og formindssker Indtægtsposten »Sød Mælk ej anvendt til Smør og Osteproduktion«; men et saa detailleret Regnskab modtages kun fra faa Gaarde.

Nr. 15, der har gift Mejerske og Fyrbøder, som have 3 Elever paa Kost, medens Malkningen iøvrigt besørges ved Koner, angiver til Malkningen og Bearbejdelsen af 1052858 Pd. Mælk i Mælkeriet, Smørtræer m. m. at have haft en Udgift af 8277,³⁴ Kr. eller c. 78 Øre pr. 100 Pd. Mælk, idet dog Dampmaskinen foruden det egentlige Mælkeriarbejde tillige pumper Vand til Kostalden og knuser Sæd og Oliekager; Malkningen ved Koner koster alene c. 22 Øre pr. 100 Pd. Mælk eller c. 11,⁵ Kr. pr. Ko om Aaret.

I Tab. VI er paa sædvanlig Maade udregnet den Værdi, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt. For Flertallet af Korrespondenterne viser 1890 en ret betydelig Tilbagegang i Sammenligning med 1889, og det daarlige Resultat skyldes den formindskede Indtægt af Smørret, det for de fleste Gaarde langt vigtigste Produkt, medens Stigning i Osteprisen for Flertallet bliver af underordnet Betydning, og de bedre Afsætningsforhold for Svin i sidste Fjerdedel af Aaret ikke ere blevne lige godt udnyttede alle Steder. At Forholdet er saaledes, fremgaaer tydelig af specificerede Opgjørelser fra 2 Korrespondenter, som bruge hver sin specielle Regnskabsform, hvorved Sagen belyses saa meget desto bedre. Den ene anvender Bøtter og Is og har iaar faaet Mælken særdeles godt udbyttet, som omstaaende Tabel viser. Den anden anvender Centrifuge og skal altsaa have forholdsvis større Smørindtægt, hvad han ogsaa Aar efter Aar har haft; men iaar bliver Smørindtægten mindre

Tab. VI.
Opgjørelse af den Værdi, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt.

Mælkeriets Nr.	Produktionens Værdi pr. Ko.				Pd. Mælk pr. Ko.	1 Pd. Mælk udbragt i Øre.						
	Smørudbytte. Kr. Ø.	Svin, Ost, skummet Mælk, med Fradrag af Svinenes Kraftfoder.	Værdien af sød Mælk ej anvendt til Smør- og Ostproduktion à 5 Ø. pr. Pd.	Ialt Kr. Ø.		1890	1889	1888	1887	1886	1885	1884
1	145.29	89.78	1.80	236.87	4559	5.19	4.81	4.16	4.70	4.24	5.06	5.32
2	130.53	65.37	15.00	210.90	4290	4.92	5.16	4.69	5.10	4.76	4.92	5.10
3	181.95	50.40	24.40	256.75	5570	4.61	4.71	4.88	—	—	—	—
4	137.51	57.74	4.55	199.80	4678	4.28	4.92	4.63	—	—	—	—
5	169.68	72.58	10.15	252.41	5389	4.69	4.94	4.49	4.81	4.42	5.06	5.14
6	195.60	50.47	9.80	255.87	5520	4.64	—	4.20	4.81	4.88	—	—
7	153.98	53.53	3.15	210.56	4720	4.46	—	—	—	—	—	—
8	104.75	60.72	1.30	166.77	3638	4.58	—	—	—	—	—	—
9	68.70	62.37	—	131.07	2004	5.45	—	—	—	—	—	—
0	155.31	40.68	12.75	208.64	5050	4.13	—	4.04	4.25	4.27	4.69	4.86
11	146.50	75.08	5.45	227.03	4911	4.62	4.56	4.43	4.72	—	—	—
12	159.75	80.32	18.70	258.77	5015	5.16	5.29	4.90	5.26	—	—	—
13	227.10	82.32	—	309.42	5883	5.26	5.36	4.91	5.03	—	—	—
14	187.40	69.31	23.90	280.61	5812	4.83	4.80	4.61	4.97	4.96	5.13	5.18
15	180.41	61.01	7.70	249.12	5188	4.80	4.86	4.76	—	—	—	—
16	120.33	69.66	5.20	195.19	4053	4.82	4.78	4.37	4.51	4.27	5.32	—
17	134.93	68.65	21.90	225.48	5209	4.33	4.28	4.06	4.20	4.51	4.69	4.67
18	144.53	66.83	4.95	216.31	4146	5.22	5.20	5.13	5.25	—	—	—
19	152.19	76.26	19.55	248.00	5139	4.83	5.33	4.58	4.55	—	—	—
20	179.90	65.11	8.85	253.86	5053	5.02	4.96	4.43	4.76	5.73	5.43	5.91
21	168.08	76.75	7.45	252.28	4667	5.40	3.89	4.31	4.70	—	—	—
22	144.17	61.78	1.75	207.70	4537	4.58	4.43	4.15	—	—	—	—
23	173.11	61.78	11.35	246.24	4820	5.11	5.12	—	—	—	—	—
24	167.21	77.01	1.20	245.42	4821	5.09	—	—	—	—	—	—
25	141.24	49.28	9.15	199.67	4364	4.58	4.77	—	—	—	—	—
26	86.96	44.41	5.80	137.17	2957	4.64	5.08	—	—	—	—	—

Regnskab fra et Bøtte- og Ismejeri.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Smørindt. af 1 Pd. sød Mælk	3.45	3.02	3.10	2.99	3.06	3.04
Osteindt. af 1 Pd. sød Mælk	0.75	0.69	0.71	0.74	0.79	0.80
Svineindt. af 1 Pd. sød Mælk	0.86	0.40	0.68	0.43	0.81	1.05
Ialt	5.06	4.11	4.49	4.16	4.66	4.89

end noget af de foregaaende Aar. Begge faa Skummetmælk og Kjærnemælk udnyttet bedre end foregaaende Aar og meget bedre end 1888, da Svinepriserne vare saa særdeles daarlige.

Regnskab fra et Centrifugemælkeri.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890
	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.	Øre.
Smørværdi af 1 Pd. sød Mælk	3.77	3.70	3.56	3.64	3.60	3.49
Skum. Mælks Værdi i do.	1.26	0.91	0.96	0.82	0.90	1.11
Kjærnemælks Værdi i do.	0.22	0.21	0.18	0.14	0.17	0.21
Ialt	5.25	4.82	4.70	4.60	4.67	4.81

Af omstaaende Tabel over Smørpriserne i de forskellige Maaneder fremgaaer det, at 1890 har bragt næsten ligesaa daarlig Smørpris som 1888; men karakteristisk for 1890 fremfor de foregaaende Aar er det, at den laveste Pris (70) indtraf i sidste Halvdel af Juli, hviket er 2—3 Maaneder senere end sædvanligt og paa en Tid, da Mælkemængden er aftagende i mange Besætninger. Højeste Topnotering var 110, som naaedes tre Uger i December

og i den sidste Uge i Oktober. Men som almindelig be-
kjendt er det snart kun en forsvindende Del af det danske
Smør, der kan kjøbes til den af Grosserersocietetet angivne
Topnotering for fineste Smør. Næsten alle Producenter
opnaa Overpriser, og Smørexporthørerne kunne nu kun faa
enkelte Dritler eller helt mislykkede Produktioner til den
saakaldte »Topnotering for fineste Smør«. Betegnende
for Situationen i saa Henseende er et Avertissement fra
T. & S. Plum, et af Kjøbenhavns store og ansete Export-
firmaer, hvori skrives: Herregaardsmærker betales med
indtil 8 Kr., Andels- og Fællesmejeri-Mærker med indtil
5 Kr. over Topnotering, alt leveret paa nærmeste Station«. —
Rimeligvis betales nu Hovedmængden af det danske
Smør, leveret paa nærmeste Station, med 4—6 Kr. over
Topnoteringen saaledes, at Gjennemsnitsprisen, som Pro-

Grosserersocietetets Topnotering for
fineste Smør:

	1880-81	1881-82	1882-83	1883-84	1884-85	1885-86	1886-87	1887-88	1888-89	1889-90
Novbr. .	138.0	135.0	124.0	128.8	117.0	109.0	107.0	105.0	99.6	102.5
Decbr. .	132.0	134.8	125.5	124.0	117.0	104.0	108.8	100.4	109.5	105.0
Januar .	130.5	135.0	121.5	120.0	114.0	105.5	102.2	98.5	105.0	96.8
Februar	128.0	133.0	124.5	123.5	104.0	99.5	93.0	95.5	107.5	97.5
Marts .	118.5	130.4	120.8	113.0	106.0	94.5	97.2	96.0	103.0	96.5
April .	114.0	121.0	103.0	106.0	96.0	84.5	84.0	82.0	87.0	91.5
Maj ...	106.0	96.0	101.0	94.4	85.0	81.5	74.0	76.2	84.4	83.0
Juni ...	101.0	98.4	97.2	90.0	82.5	72.8	78.6	84.5	84.5	75.0
Juli ...	110.7	101.5	101.0	91.6	88.5	83.6	91.0	85.5	91.0	73.6
August	115.5	102.5	104.0	102.5	96.0	88.5	99.0	84.4	91.4	83.0
Septbr.	119.3	112.0	106.4	113.0	106.5	94.4	101.8	88.5	92.5	94.3
Oktober	119.0	116.5	119.0	124.8	113.6	108.5	108.0	99.3	97.6	100.2
	119.3	117.1	112.3	110.6	102.2	94.0	95.5	91.2	96.1	91.3

ducenterne have opnaaet, kan antages at have været c. 96 Kr. pr. 100 Pd.

Danske Smørhandlere udtale som en Kjendsgjerning f. Ex. i »Smørtidenden« for 2den Januar 1891, at Aarsagen til den lave Smørpris udelukkende maa søges i »Exportforeningen«, der særlig siges at være Skyld i, at den gennem mange Aar møjsommeligt oparbejdede Fritom-Bord-Handel nu nedbrydes, og Konsignation atter bliver almindelig. Kjøbeeften i England er ifølge alle Beretninger saa god som nogensinde, men Exportforeningens store Konsignationer gjøre det umuligt for Smørhandlerne at trække Ordrene til Danmark; — Smørtidende synes endog at ville angive det for hele Landet derved foraarsagede Tab i det sidste Aar til 7—8 Millioner Kroner. — Exportforeningen omfatter fremdeles 90—100 Andelsmælkerier i Sjælland og Lolland-Falster Stifter, saa den raader over en stor Brøkdel af Landets Smørproduktion. Efterlignere er der nu ikke Udsigt til, at den skal faa; — og det maa fremdeles staa hen, hvorvidt vedkommende Andelsmælkerier og disses Interessenter selv have havt eller kunne faa nogen Fordel af deres Bestræbelser for at gaa udenom de danske Smørhandlere, eller om der kun er opnaaet at skade den danske Handelsstand og derigjennem hele Landet.

Har vor Smørpris været lille i det forløbne Aar, har imidlertid til Gjengjæld vor Produktion været større end nogensinde tidligere. Af omstaaende Tabel fremgaar det, at Danmarks Overskudsudførsel af Smør beløber sig til c. 65½ Mill. Pd., hvilket er mere end det tredobbelte af, hvad Netto-Exporten var for 8 Aar siden. Denne Stigning i Danmarks Smøreksport maa udelukkende tilskrives Andelsmælkeriernes Opstaaen og Virksomhed, hvorved Smørret fra de mange smaa Kvæghold er blevet godt nok til at tilfredsstille Englændernes Fordringer.

Det nu for største Delen forsvundne »Bøttesmør« eller »Bøndersmør« er blevet erstattet dels ved billigere

Danmarks Overskuds-Udførsel af Smør i Pund:

	Oktober Kvartal	Januar Kvartal	April Kvartal	Juli Kvartal	Hele Aaret
1880—81.....	4,233,600	5,040,000	5,648,800	4,592,000	19,510,400
81—82.....	2,956,800	4,412,800	5,084,800	7,100,800	19,555,200
82—83.....	5,174,400	6,720,000	7,996,800	6,764,800	26,656,000
83—84.....	5,600,000	6,115,200	7,190,400	7,100,800	25,916,800
84—85.....	4,457,600	4,748,800	8,400,000	7,168,000	24,774,400
85—86.....	5,969,493	7,887,423	8,671,445	9,705,119	32,233,480
86—87.....	5,173,124	9,707,739	9,983,791	10,219,408	35,084,062
87—88.....	8,143,670	14,133,968	13,035,053	11,914,995	47,227,686
88—89.....	8,899,671	14,595,838	15,055,030	13,162,606	51,713,145
89—90.....	12,137,417	21,297,156	15,469,119	16,589,575	65,493,267

Smørudførselens procentvise Fordeling
i Kvartalerne.

	Oktober	Januar	April	Juli
1880—81....	22	26	29	23
81—82....	15	23	26	36
82—83....	19	25	30	26
83—84....	22	23	28	27
84—85....	18	19	34	29
85—86....	19	24	27	30
86—87....	15	27	29	29
87—88....	17	30	28	25
88—89....	17	28	29	26
89—90....	19	32	24	25

Smør fra andre Lande og dels ved Margarine, hvoraf der i sidste Finansaar er solgt 6,3 Mill. Pd. af dansk Fabrikat, og 3,7 Mill. Pd. fra Udlandet.

Ifølge de gennem Toldvæsenet indsamlede Oplysninger har Danmarks samlede Indførsel af Smør fra Udlandet i Aaret $\frac{1}{10}$ 89— $\frac{30}{9}$ 90 udgjort:

18,083,809 Pd., hvoraf var

fra Sverrig 8,193,720 Pd., og

fra Rusland 4,405,856 Pd.

Det fra »Rusland« kommende Smør er for største Delen fra »Finland« og kun for en mindre Dels Vedkommende fra Østersøprovinserne; og af dette finske Smør er mere end Halvdelen, nemlig 2,56 Mill. Pd. blot omladet i danske Skibe og strax ført videre — hovedsagelig til England. — Af det fremmede Smør er ialt omladet eller transiteret 3,22 Mill. Pd. og desforuden er 0,38 Mill. Pd. udført fra Smørhandlernes Lagre som fremmed, vistnok hovedsagelig svensk Smør, saa der kan her i Landet højst være forbrugt c. 14 Mill. Pd. udenlandsk Smør. Næsten hele dette Kvantum er vel indført til Kjøbenhavn, hvor vel ogsaa den største Del er forbrugt; men en Del finder dog ogsaa Vej til Provinsbyerne og til Bagere og Høkere paa Landet.

Danmarks samlede Udførsel af Smør i Aaret $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 90 beløb sig ifølge Toldvæsenets Opgivelser til:

83,577,076 Pd., og heraf sendtes

80,620,428 — til England.

1,458,280 — til Tyskland,

598,060 — til Sverrig,

509,223 — til Norge,

og mindre Partier til Holland, Spanien, Italien, Rusland, Frankrig, Belgien, Amerika og de danske Kolonier, hvortil maa bemærkes, at en Del af det til England eksporterede Smør atter derfra sendes til andre Lande, og særlig er dette Tilfældet med en Del, der gaaer til de hollandske Margarinefabrikker, og en stor Del af det, som er pakket i Blikdaaser.

Vil man dernæst undersøge, hvorledes den store Mængde Smør, der forsendes fra Danmark til England fordeler sig paa de forskjellige danske Exporthavne finder, man at

fra Kjøbenhavn er afskibet		44,199,754 Pd.
— Esbjerg	—	12,763,413 —
— Odense	—	7,316,215 —
— Aarhus	—	4,368,000 —
— Svendborg	—	2,866,064 —
— Horsens	—	2,828,710 —
— Randers	—	2,222,360 —
— Frederikshavn	—	1,851,920 —
— Aalborg	—	1,360,820 —
— Nakskov	—	421,960 —
— Bandholm	—	331,520 —
— Nykjøbing (F.)	—	89,692 —

Ialt er til England afskibet 80,620,428 Pd.

Handelen med Sverrig er næsten udelukkende over Kjøbenhavn ligesom Exporten til de ovenfor nævnte mange forskjellige Lande. Til Tyskland og Norge er derimod exporteret mindre Partier fra henholdsvis 10 og 11 forskjellige Toldsteder.

Det til England exporterede danske Smør afskibes næsten udelukkende til de fire Havn: Leith, Newcastle u. T., Hull og Parkeston; men iaar maa det paapeges, at i Kalenderaaret 1890 er til Newcastle kun ført 575,434 Cwts. mod 642,167 Cwts. i 1889, altsaa istedetfor en betydelig Stigning har der været en stor Nedgang, hvilket hidrører fra, at under den af Socialisterne iværksatte »Fyrbøder- og Sømands-Strike« sendtes en Del Smør herfra til Manchester, og andre Byer inde i Landet med de engelske Baade til Hull, hvilken Trafik senere stadig er fortsat, saaledes at Strikens Resultat er blevet, at en Del dansk Smør nu forsendes i engelske istedetfor i danske Skibe.

Indførselen til England af Smør
i Cwts (101.₆ d. Pd.)

	1885	1886	1887	1888	1889	1890
Sverrig.....	—	—	—	205 847	212.141	224,235
Danmark...	377,447	400.556	487.603	604.512	677.491	824,749
Tyskland...	143,482	119.154	156,430	160 915	111,027	104.450
Holland....	307,861	359 013	164.474	155,020	151 073	156,069
Frankrig...	450,933	402.620	416,067	439,993	566,524	525,105
Kanada.....	—	—	—	9.173	22 634	15.155
Foren. Stater	—	—	—	23.207	110 187	84.553
Andre Lande	273,549	262.061	290,331	70,647	76 392	93,401
Ialt.....	1,553,302	1,543.404	1,514,905	1,669,314	1,927,469	2,027,717

Danmarks Overskuds-Indførsel i Pd. af:

	Oliekager	Klid	Ialt
1879—80.....	31,170,000	28,100,000	59,270,000
80—81.....	43,190,000	77,850,000	121,040,000
81—82.....	44,150,000	77,920,000	122,070,000
82—83.....	39,120,000	66 510,000	105 630 000
83—84.....	61,070,000	130,750 000	191,820,000
84—85.....	65,070,000	160,212 000	225,287,000
85—86.....	47,275.425	110 110,094	157,386,519
86—87.....	87,781,000	182,234,000	270 015,000
87—88.....	128 814,290	196 025,000	324,839 290
88—89.....	134,540,141	212,274,969	346,815,110
89—90.....	124,149,370	239,140,990	363,290,360

Af omstaaende Tabel over Indførselen til England fremgaaer det, at i Kalenderaaet 1890, for hvilket Opgjørelse allerede forelaa i Januar 1891, er Indførselen af Smør fra Danmark stegen til at udgjøre over 40 pCt. af den hele Tilførsel; og i Sammenligning med 1889 er Tilførselen fra Danmark stegen næsten 22 pCt.

Sees hen til den stærke Stigning i vor Smørexport og det ringe Høstudbytte fra 1889, kunde man have ventet, at Statistiken vilde bringe Meddelelse om betydelig forøget Indførsel af Handelsfoderstoffer i det nu afsluttede Landbrugsaar. Dette er, som foranstaaende Tabel over de sidste 11 Aars Overskudsindførsel viser, imidlertid ikke Tilfældet. Af Tabellen synes at fremgaa, at Mængden af Oliekager endog er mindre end de to nærmest foregaaende Aar, og af Klid synes Forbruget kun at være steget c. 27 Mill. Pd. Men undersøges Sagen, kommer man til et andet Resultat. — Det forholder sig nemlig saaledes, at Hovedmængden af ovenstaaende Kvanta af Oliekager og Klid ere indførte i Oktober og Januar Kvartal, og uden Tvivl ere opfodrede i Vinterens Løb sammen med alt, hvad der var paa Lager hos Landmænd og Kjøbmænd, saa Forbruget kan have været meget stort, hvad alle Korrespondenternes Udtalelser særlig for Klidenes Vedkommende stemme overens om. — I April Kvartal var Indførselen næsten den samme som det foregaaende Aar; men i Juli Kvartal er der indført 15 Mill. Pd. Oliekager og endog 52 Mill. Pd. Klid mindre end i samme Kvartal det foregaaende Aar, hvilket Kvantum derfor omtrent maa antages at angive, hvormed Forbruget i Vinteren 1889—90 har været større end almindeligt. — Den lille Indførsel i Sommeren 1890 skyldes forholdsvis høje Priser og Udsigten til den gode Høst, der bevirkede, at Landmanden med de lave Kornpriser var tilbøjelig til at sælge Korn og købe Handelsfoderstoffer, hvad der vistnok ogsaa i mange Tilfælde vilde have været en daarlig Forretning.

De af Docent Fjord ledede Fodringsforsøg med Kør

vare i 1889—90 en Gjentakelse og bleve en Bekræftelse af det foregaaende Aars Forsøg; og sammenlignende Forsøg mellem Oliekagers og Korns Værdi som Foder for Malkekøer ere først komne i Gang i indeværende Vinter. — Om Fodringsforsøgene med Svin forelagdes den 26de Marts 1890 en Beretning, af hvilken der her kun skal mindes om, at 1 Pd. Majs kan erstatte 1 Pd. Korn; men at der derimod skal mere end 1 Pd. Rugklid til at erstatte 1 Pd. Korn; — og dernæst at 8 Pd. Runkelroer og 4 Pd. Kartoffler hver for sig kunne erstatte 1 Pd. Korn som Svinefoder,

Endvidere skal der mindes om, at 5te Marts 1890 holdt Forstander Storch Foredrag om »Nogle Undersøgelser over Flødens Syrning«, og nærmest derved foranledigedes det, at jeg anmodede de lokale Mælkerikonsulenter om, hvor Lejlighed gaves, at anvende pasteuriseret eller kogt Mælk til Kultivering af Syre paa Mælkerierne, hvilken Fremgangsmaade de saavel som jeg selv senere har indført paa mange Mælkerier. — De allerede i 1888 paabegyndte Forsøg med Pasteurisering af Sød mælk eller Fløde ere fortsatte og udvidede i Aarets Løb af Overassistent Lunde og ere dels af ham dels af de lokale Mælkerikonsulenter overførte til et større Antal Mælkerier, hvor der havde været Vanskeligheder ved at tilvejebringe en god Smørkvalitet; men nogen samlet Beretning om alle de herhenhørende Undersøgelser foreligger der ikke endnu.

De tre lokale Mælkerikonsulenter Buhl, Dall og Segelcke have Aaret igjennem havt Tiden optagen særlig af, efter Rekvisition dels fra Smørhandlere og dels fra selve Mælkerierne, at undersøge Forholdene paa Produktionsstederne og dér afhjælpe Fejl og vejlede til Opnaaelsen af bedre Resultater. Undertiden har deres Hjælp samtidig været paakaldt fra flere Sider, saa at de nogle Steder have været længe ventede, forinden de have kunnet komme der, og særlig gjælder dette Segelcke; men i Reglen have de dog forholdsvis hurtig kunnet komme, hvor det var meget nødvendigt.

Af lokale Smørudstillinger afholdtes den 20de Februar i Frederikshavn en Udstilling for Vendsyssel med 110 Smørmærker; men Mælkeriernes Interesser have i Aarets Løb iøvrigt mest været knyttede til de ved Forsøgslaboratoriet afholdte »Sammenhængende Rækker af Smørudstillinger«, hvortil efterhaanden c. 400 Mælkerier have sluttet sig. — Om disse Udstillinger foreligger der endnu ikke fra Laboratoriet nogen sammenhængende Beretning; men som et Vidnesbyrd om, med hvilken Interesse de følges, kan anføres, at ikke et eneste Smørhandlerfirma eller noget Mælkeri har trukket sig tilbage fra Deltagelsen, men nye ere stadig komne til. — Hvilken Betydning disse Smørudstillinger ville faa for det danske Mælkeribrug, derom er det vel endnu ikke muligt at have nogen begrundet Mening; men det er at haabe, at der derigjennem vil kunne kastes Lys over mange Forhold, der ellers fremtidig som hidtil ville henstaa som omdisputerede og mere eller mindre tvivlsomme.
